ልደታ ካቶሊክ ካቴደራል ት/ቤት

የተቀናጀ ሳይንስ 5ኛ ክፍል

ከግንቦት 3-14/2012 ዓ.ም

4.4. እንቁራሪት አስተኔዎች

- እንቁራሪት አስተኔዎች በዉሃና በየብስ የሚኖሩ እንስሳት ናቸው፡፡
  - ምሳሌ ፡- እንቁራሪት እና ጉርጥ
- በህይወታቸዉ መጀመሪያ (**እንቁሪ**) እያሉ **በዉሃ** ውስጥ ይኖራሉ፡፡ ወደ **እነቁራሪትነት** እያደጉ ሲሄዱ **የብስ** ላይ መኖር ይጀምራሉ፡፡
- እንቁራሪት አስተኔዎች **ስስና እርጥብ ቆዳ** አላቸዉ፡፡
- እንቁራሪት አስተኔዎች **በሳንባቸው** እና **በቆዳቸው** ይተነፍሳሉ፡፡
- እንቁራሪት አስተኔዎች **ውጫዊ ስንሰትን** በማከናወን ይራባሉ፡፡

4.5. ገበሎ አስተኔዎች

- ገበሎ አስተኔዎች **የጀርባ አጥንት** ያላቸው **ተራማጅና ተሳቢ** እንስሳት ሲሆኑ **በየብስ** ላይ ብቻ ይኖራሉ፡፡
  - ምሳሌ፡- ኤሊዎች፣ እንሽላሊቶች፣ እባቦች፣ ዘንዶ እና የመሳሰሉት ናቸው፡፡
- ገበሎ አስተኔዎች በትናንሽ እግሮቻቸው **በመራመድ** ወይም **በመሳብ** ነው፡፡
- ገበሎ አስተኔዎች የሚተነፍሱት **በሳንባቸው** ነው፡፡
- ገበሎ አስተኔዎች **ውስጣዊ ፅንሰት** በማካሄድ ይራባሉ፡፡

ማሳሰቢያ፡-

- **ተማሪዎች ከመማሪያ መጻሐፋቸዉ ላይ ያሉትን የምዕራፍ አራት ማጠቃለያ ጥያቄዎችን ስሩአቸው፡፡**

የመልመጃ ጥያቄዎች

I. የሚከተሉትን ጥያቄዎች ትክክል ከሆኑ "እውነት" ትክክልካልሆኑ "ሐሰት" በማለትመልሱ

1. እንቁራሪት አስተኔዎች በውሃ ውስጥ ብቻ የሚኖሩ እንስሳት ናቸው።።
2. እንሽላሊት የሚመደበው ከእንቁራሪት አስተኔዎች ምድብ ነው።።
3. በእንቁራሪት አስተኔዎች ዘንድ ፅንሰት ውጫዊ ነው።።

II. ለሚከተሉት ጥያቄዎች ትክክለኛውን መልስ ምረጡ

4. ከሚከተሉት ጥንድ እንስሳት ውስጥ በውጫዊ ፅንሰት የሚራቡ የትኞቹ ናቸው?

   ሀ. አጥቢዎች ና ወፎች ሐ.. ዓሣዎችና እንቁራሪት አስተኔዎች

   ለ. ዓሣዎችና ገበሎ እስተኔዎች መ. ሶስት አፅቂዎችና ዓሳዎች

5. ከሚከተሉት ውስጥ አንዱ በውሃና በየብስ የሚኖሩ እንስሳት ነው?

   ሀ. ዓሳዎች ሐ. ሦስት አፅቂዎች

   ለ. እንቁራሪት አስተኔዎች መ. ገበሎ አስተኔዎች

6. ከሚከተሉት እንስሳት ዝሪያዎች ውስጥ ከፍተኛ ቁጥር ያለውን እንቁላል የሚጥሉት የትኞቹ ናቸው?

   ሀ. ዓሣዎች ለ እንቁራሪትአስቴነዎች ሐ. ገበሎአስተኔዎች መ. ወፎች

III. ለሚከተሉት ጥያቄዎች አጭር መልስ ስጡ

7. ከእንቁራሪት አስተኔዎች ምድብ ሊመደቡ የሚችሉ ቢያንስ ሁለት እንስሳትን ጥቀሱ?
8. የእንቁራሪት አስተኔዎች ዋናዋና ባህርያት ዘርዝሩ?
9. የእንቁራሪት አስተኔዎች የመጀመሪያ የህወት ደረጃ መጠሪያ ስም ምን ይባላል?
10. እንቁራሪት አስተኔዎች ስርዓተ ትንፈሳቸውን የሚያከናውኑት በየትኛው የአካል ክፍላቸው ነው?
11. የእንቁራሪት አስተኔዎችን የአረባብ ሂደት አብራሩ?
12. ገበሎ አስተኔዎች ከእንቁራሪት አስተኔዎች የሚለዩባቸውን ዋናዋና ባህርያት ዘርዝሩ?
13. የገበሎ አስተኔዎች ምሳሌ ሊሆኑ የሚችሉ እንስሳትን ጥቀሱ?
14. ገበሎ አስተኔዎች ስርዓተ ትንፈሳቸውን የሚያከናውኑት _____ በመጠቀም ነው?
15. ገበሎ አስተኔዎች ከቦታ ቦታ የሚንቀሳቀሱት እንዴት ነው?
16. የገበሎ አስተኔዎችን የአረባብ ሂደት አብራሩ?

አዘጋጅ : መ/ር እያሱ መልካምመሪ

LIDETA CATHOLIC CATHEDRAL SCHOOL

Integrated science Worksheet for Grade 5

From May 11-22/2020

AMPHIBIANS

- Amphibians are exothermic, tetra pod animals.
- They are cold blooded vertebrate animals.
- They do not have scales.
- They live in both the part of water and land.

Examples: frog, toad, salamander, newts

Characteristics of Frog

- They have moist, scale less skin.
- Skin is used for gas exchange.
- They are cold blooded vertebrate animal.
- Most amphibians go through metamorphosis

Reproduction

- Fertilization occurs outside of the bodies of both the male and female. Therefore, amphibians reproduced by **External fertilization.**
- **Tadpole** is the larval stage of frog.
  - ✓ They have gills to breath in water
  - ✓ After 20 days tadpole to form hind legs, and grow slowly.
  - ✓ Then the front legs emerge, gills disappear and changed into **Frog**
- **Frog** is the adult stage

Exercise

I. Give short answer

Q. Write the difference between Frog and Toad?

REPTILES

Characteristics of reptiles

- They have back bone (vertebrate animals)
- They are covered in scale
- Reptiles breathe with lungs
- Most reptiles lay eggs
- Almost all reptiles are cold – blooded

Examples: Lizard, Snakes, Alligator, Turtles, Chameleon

Reproduction

- Reptiles reproduced by **internal fertilization**.
- The female reptiles mate with male reptile, the female can receive and store sperm for up to six years to fertilize future hatches of eggs.
- Once the egg is fertilized, the female reptiles will bury the eggs in the hole or lay them underground.
- The female reptiles leave the egg to hatch alone

Exercise

I. Give short answer

Q. Explain the difference between amphibians and reptiles?

NB: PLEASE ANSWER FOR ALL SUMMARY QUESTION ON PAGE 32

----------Stay at home----------

SET BY: TEACHER EYASU MELKAMMERI